

Leiden, 8 april 2014

Aan : de colleges van gedeputeerde staten van de provincies
Van : landelijk bestuur van Water Natuurlijk
Over : regeling geborgde zetels in de waterschapsbesturen

Geacht college,

Recent is de wetgeving gewijzigd waarmee de organisatie van waterschapsverkiezingen wordt geregeld¹. Provinciale Staten (PS) hebben met inachtneming van deze wijziging reglementerende bevoegdheid voor de omvang van de algemene besturen van de waterschappen (tussen de 18 en 30 zetels) en het aantal geborgde zetels dat daarin gereserveerd is voor ongebouwd, bedrijfsgebouwd en natuurterreinen (tussen 7 en 9 zetels; Waterschapswet artikelen 12 en 13). PS beslist doorgaans op voorstel van uw college, vandaar dat wij ons tot u richten.

Bij de behandeling van het wetsvoorstel dat heeft geleid tot bovengenoemde aanpassing van de wijze van verkiezing bij de waterschappen heeft de minister van I&M toegezegd na afloop van de verkiezingen van maart 2015 met het parlement in gesprek te gaan over de wenselijkheid van geborgde zetels in de waterschapsbesturen. De geborgde zetels staan dus nu niet als zodanig ter discussie. Dat neemt niet weg dat u zich als provinciebestuurders kunt buigen over de verhouding tussen de verschillende categorieën geborgde zetels.

Als op het moment grootste waterschapspartij in Nederland (bijna 100 zetels van de in totaal iets minder dan 500 zetels bij alle waterschappen gezamenlijk) maken wij, Water Natuurlijk, ons zorgen over de verhouding tussen de drie geborgde categorieën en de representativiteit van deze zetels. De praktijk in de meeste provincies is namelijk, dat vrijwel alle geborgde zetels zijn toebedeeld aan ongebouwd en bedrijfsgebouwd. De geborgde zetels worden vaak gelegitimeerd met de oude trits "belang-betaling-zeggenschap", maar de relatie tussen betaling en zeggenschap is door de oververtegenwoordiging van die twee categorieën al lang geheel uit zicht. Mede door de relatief grote versnippering van zetels bij de categorie Ingezetenen vormen de twee blokken van bedrijfsgebouwd en ongebouwd een onevenredig groot deel van de algemene besturen, zeker als ze samenwerken, wat bij veel waterschappen het geval is. In een algemeen bestuur met

¹ Wet van 29 januari 2014 tot wijziging van de Kieswet en de Waterschapswet ten behoeve van gecombineerde verkiezingen van vertegenwoordigers voor de ingezetenen in het algemeen bestuur van het waterschap en de verkiezingen voor de provinciale staten (Wet aanpassing waterschapsverkiezingen) Staatsblad 2014, nr 63

bijvoorbeeld 24 zetels is een machtsblok van acht zetels voor die twee categorieën bij collegevorming en besluitvorming te groot en verstoort het democratisch proces.

Wij verzoeken u daarom bij het vaststellen van de noodzakelijke kiesreglementen voor de in uw provincie gelegen waterschappen voor een meer evenwichtige verdeling te kiezen tussen de drie categorieën geborgde zetels. Daarbij gaat onze voorkeur uit naar een zo klein mogelijk aantal geborgden (7 dus), waarbij een verhouding 2-2-3 logischer is dan de nu vaak gehanteerde 1 natuur, 4 ongebouwd en 4 bedrijfsgebouwd. Als u toch voor negen geborgde zetels kiest lijkt ons een verhouding 3-3-3 meer recht te doen aan de belangen van de drie categorieën.

Wij zijn benieuwd naar uw opvattingen over dit onderwerp en horen graag wat u van plan bent de komende maanden aan de colleges van provinciale staten voor te leggen.

Tot nadere toelichting zijn wij uiteraard altijd bereid.

Met vriendelijke groeten,

namens het Landelijk Bestuur van Water Natuurlijk,

John Steegh,
voorzitter

correspondentie aan:
secretaris@waternatuurlijk.nl